

Kalendár

Milovala ich aj cisárovna Sisi

Jún 2017
Nepredajné

Jaroslav Komora:

str. 2 - 3

Bol by som rád, keby sa budovala značka Šariš

Elena Romanová:

str. 4 - 5

Cítte sa u nás kráľovsky...

Táňa Pauhofová:

str. 8 - 9

Som pôžitkár a tak si v kúpeľoch vychutnávam všetko, čo ponúkajú

str. 13

Váš príbeh:
Z manželov zamilovaný párik

Oáza zdravia a oddychu...

Generálny riaditeľ

Jaroslav Komora:

*Bol by som rád,
keby sa budovala
značka Šariš*

V rozhovoroch s generálnym riaditeľom Bardejovských Kúpeľov, a. s. Jaroslavom Komorom nájdeme vždy niečo zaujímavé. Ináč to nebolo ani tentoraz. Je naozaj vzácnosťou stretnúť ho a rozprávať sa s ním.

Aj keď si nový rok 2017 už ukrojil prvé päť mesiace, predsa len, obzrime sa za minulým rokom. Aký bol z vášho pohľadu pre Bardejovské Kúpele?

- Rok 2016 bol, čo sa týka fungovania, pre nás zlomový. Či už z pohľadu investícií alebo návštevnosti. Keď sa vrátim ku skutočnostiam, ktoré prispeli k takémuto kladnému vývoju Bardejovských Kúpeľov, je to rozbehnutie hotela Alexander, ktorý sa zrekonštruoval s rozpočtovým nákladom viac ako päť miliónov eur. V priebehu roka mal takú nábehovú krivku, ktorá pozitívne ovplyvnila začiatok roka 2017 a môžem povedať, že dnes hotel máme kontinuálne obsadený. Ide o wellness pobyty alebo školiace akcie, takže sa postupne dostáva do povedomia ako kongres či wellness hotel aj napriek tomu, že sme situovaní trochu excentricky. Druhou dôležitou udalosťou bolo to, že sme od februára do júla 2016 skončili

úplnú rekonštrukciu kúpeľného domu Alžbeta, kde v roku 1895 strávila viac ako tri týždne kráľovná Uhorska a cisárovná Rakúska Alžbeta, manželka cisára Františka Jozefa. Tomu som naozaj veľmi rád, je tu kultúrno - historicko - spoločenské centrum - múzeum cisárovnaj Alžbety s jej replikami, ktoré používala ako hrebeň, prsteň, pohár. Týmto sa snažíme vytvoriť určité genius loci a využiť značku Sissi v prospech rozvoja Bardejovských Kúpeľov. Myslím si, že sa nám to darí, výrazne to prispelo k rozvoju celkového kúpeľného a cestovného ruchu Bardejovských Kúpeľov.

Spomínali ste nárast návštevnosti, je to spôsobené aj tým, že záujem o dovolenky v zahraničí klesol kvôli politickej situácii v tej ktorej krajine?

- Samozrejme, sú tu aj určité externé vplyvy, že menej ľudí cestuje do zahraničia ako to

bolo v minulosti. Je to celkovo globálna politická situácia, ktorá určitým spôsobom má vplyv na to, že ľudia obmedzujú zahraničné dovolenky a hľadajú dovolenkové destinácie v rámci Slovenska. Je to dosť vidieť, medziročný nárast klientov, ktorí sú mimo zdravotných poisťovní, rastie pomerne rýchlo. Podiel tých, ktorí si to platia, osciluje medzi 25 - 30 percentami, takže je to dosť výrazné.

Odkiaľ prichádzajú vaši hostia?

- Máme väčšinou ľudí z východného Slovenska, je to plus i mínus. Jednak sme lokalizovaní tak, že z každého okresného mesta východného Slovenska sa tu dostanete za tú hodinu tridsať - štyridsať, takže dopravná dostupnosť je pomerne dobrá. Určite dôležitým momentom, ktorý zvyšuje návštevnosť, je ten, že počas sezóny pomerne výrazne vyvíjame bohaté kultúrno - spoločenské aktivity. Napríklad ako jedny z mála kúpeľov robíme viac ako päťdesiat rokov Medzinárodné hudobné leto, je to šnúra ôsmich koncertov komornej hudby v salóne v hoteli Astória. Pre širokú verejnosť v top sezóne, teda v júli až auguste, sú pripravené kolonádne koncerty orchestrov vždy na obed a večer. Lahké melódie Dusika či Strausa vytvárajú atmosféru, ktorá výrazne pôsobí na duchovnú obnovu sviežich síl. Vi-

díme to aj podľa našich štatistík, v období máj až september navštívi Bardejovské Kúpele zhruba dvestotisíc jednodenných návštevníkov.

Hovoríme o tých príjemných veciach, no je niečo, čo by ste zlepšili?

- Samozrejme, sú tu aj problémy, ktoré treba riešiť. Napríklad dopravná dostupnosť mesta Bardejov, cyklochodníky, ktoré by výrazne určitým spôsobom spojili Bardejov s Bardejovskými Kúpeľami, pretože táto cesta je vysoko frekventovaná. Otázka verejných toaliet, my tu v podstate suplujeme trochu komunálnu sféru tým, že musíme poskytovať aj tento servis, ktorý nie je v našej réžii. Myslím si, že sa to určitým spôsobom posunie.

Máme tu rok 2017, ako ho vidíte?

- Čo sa týka roku 2017, považujem ho za rok príprav na ďalšie investície a aktivity. Tento a budúci rok sme v znamení príprav na výstavbu ďalších objektov. Chceme riešiť výstavbu vonkajších bazénov, ktoré by boli v prevádzke minimálne pol roka. Pripravujeme aj koncept revitalizácie externého prostredia, naším cieľom je vytvoriť určitý štýl kúpeľnej promenády od hotela Alexander po hotel Alžbeta. Je to zatiaľ len v štádiu určitých úvah a názorov,

no myslím si, že čoskoro bude vygenerovaný smer a zadanie spracovania štúdie. V štádiu ukončenia architektonickej štúdie je revitalizácia a rozvoj kúpeľného hotela Dukla, ktorý sa už niekoľko rokov nevyužíva vzhľadom na jeho technickú a prevádzkovú zastaralosť. Štúdia je momentálne konzultovaná na Krajskom pamiatkovom úrade v Prešove. Za päť až sedem rokov by sa mohlo pristúpiť k realizácii. Samozrejme, je tu i príprava výstavby športovo - rekreačného areálu, ktorý je v blízkosti Bardejovských Kúpeľov, je to pár sto metrov. Chceli by sme vybudovať malý golfový areál, možno nejaké cvičisko pre deti. Momentálne prebiehajú pozemkové úpravy, ktoré ale budú trvať zhruba nejakých osemnásť mesiacov a potom sa môžeme trochu pohrať s projekčnými záležitosťami.

Z hľadiska štruktúry už neočakávame nejaký výraznejší nárast klientov, našim smerovaním je otázka zvyšovania kvality poskytovaných služieb tak, že by sme vytvárali podmienky jednak pre klientov, ktorí sú u nás cez verejné zdravotné poistenie a pre klientov, ktorí si pobyty hradia sami. Všetky tieto veci, ktoré sme doteraz zrealizovali a mali pozitívny vplyv na určitý posun Bardejovských Kúpeľov, by mali viesť práve smerom k poskytovaniu lepších služieb.

Všetko je postavené na značke, Bardejovské Kúpele patria medzi tie najlepšie na Slovensku...

- Stále sme zdravotnícke zariadenie a našou nosnou profiláciou je naozaj poskytovanie ústavnej zdravotnej a ambulantnej starostlivosti. Samozrejme, všetko sa ale odvíja od financií. Ešte v roku 2003 - 2004 Bardejovské Kúpele poskytovali z verejného zdravotného poistenia služby zhruba pre štrnásťtisíc klientov, v minulom roku to už bolo len šesťtisíc a osemsto detí. Ten pokles je výrazný a pokiaľ chceme fungovať, musíme hľadať aj iné zdroje. Nechcem povedať, že je to z núdze cnosť, ale povedal by som, vychádzam z postoja poisťovní a postoja štátnej zdravotnej politiky vo vzťahu ku kúpe-

lom, nás to určitým spôsobom vedie k tomu, že musíme hľadať aj iné segmenty, aby sme udržali zamestnanosť a úroveň služieb. V Bardejovských Kúpeľoch máme vyše tridsať objektov, areál má vyše tridsať hektárov, takže by sme nevedeli fungovať a ani udržiavať celý tento komplex v takejto zmysluplnej prevádzke a prevádzkovej schopnosti len s týmito klientmi. Preto je hotel Alexander ako

kongresové či wellness centrum významným prvkom z hľadiska ďalšieho posunu Bardejovských Kúpeľov. Samozrejme, koketuujeme s užšou spolupracou s kúpeľnou organizáciou, je to štátny podnik v Krynici. Chystáme sa na návštevu. Chceme, aby naši klienti išli pozrieť do Krynice, lebo tá je z Bardejovských Kúpeľov vzdialená štyridsať kilometrov, čo je štyridsať minút autom. Je to taká evolúcia v špirále, vraciame sa v inej kvalite k tomu, čo bolo na prelome 19. - 20. storočia, kedy naši klienti a návštevníci tiež chodili na obed do Krynice, odviezli sa, poprechádzali sa a prišli spať. Je škoda nevyužiť súvislosti, ktoré sú tu a blízkosť kúpeľného komplexu Krynica.

V kúpeľoch máte aj ambulancie, ktoré sú zariadené špičkovými prístrojmi.

- V rámci našej spoločnosti máme ešte samostatný segment, je to poliklinika Remedium, kde poskytujeme štandardné služby v ambulanciách kardiológia, interná medicína, urológia, chirurgia, neurológia, rehabilitácia a v odbore chirurgia a urológia poskytujeme služby jednodennej ambulat-

nej starostlivosti, čo je v podstate dnes z hľadiska šetrenia nákladov veľmi praktické. Čo nás trápi, a bude to do budúcnosti ešte vypuklejšie, je štruktúra pracovníkov a ich nedostatok. My už dnes zamestnávame lekárov z Ukrajiny, tento trend bude zrejme pokračovať možno aj v iných profesiách. Očakávam, že problém pracovných síl sa dotkne hlavne kvalifikovaných profesií.

V čom podľa vás tkvie tajomstvo úspešného manažera. O vás je známe, že máte prívlastok vizionár...

- Je dôležité byť určitým spôsobom, nazvem to, príkladom, musíte ten kolektív trochu viesť, vychovávať ho. Úspešná firma sa nedá vybudovať bez ľudí. Mohol by som sa akokoľvek snažiť, no pokiaľ nenájdem podporu u svojich spolupracovníkov, nebudeme úspešní. Myslí si, že na všetkých úrovniach v Bardejovských Kúpeľoch je slušný štáb ľudí, počnúc od upratovačiek, kuchárov, vedúcich pracovníkov, manažérov. Bez nich sa to nedá robiť, čiže je to naozaj celý systém. Musíte v podstate vytvárať taký pocit, aby vám ľudia dôverovali, aby z vášho líderstva vycítili, že ten systém ide správnym smerom.

Keď sa dnes prejdete kúpeľami, ako ich vidíte?

- Bolo to zložité, niekedy sme mali ďaleko viac zamestnancov, všetko sa to pomenilo. Čas ide tak rýchlo, že si ani neuvedomujete, čo všetko sa spravilo. Areál je ale veľký, stále by sme potrebovali modernizovať, zefektívňovať, skvalitňovať po-

skytované služby tak, aby sme ten trend držali. Veci, ktoré sme zrekonštruovali, by už potrebovali znova obnoviť...

Čo podľa vás najviac chýba tomuto regiónu? Kde vidíte ešte možnosti jeho rozvoja?

- Snažíme sa rozvíjať značku Bardejovských Kúpeľov, ale bol by som rád, keby sa budovala značka Šariš, alebo Horný Šariš, ktorá by bola taký fenomén. Keď totiž niekto povie, že ide na Kysuce, nepýtate sa ho, či ide do Kysuckého Nového mesta alebo Čadce, alebo že ide na Liptov, nehovorí že ide do Mikuláša. Tu to chýba, treba vybudovať značku Šariš. Táto oblasť bola v minulosti naozaj na vysokej kultúrno - spoločenskej úrovni, je tu veľa národných kultúrnych pamiatok. Chcelo by to možno väčšiu podporu cestovného ruchu ako takého. V cestovnom ruchu a propagácii Slovenska máme čo doháňať. Jeho priamy podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu je 2,3 percent. Už to nie je málo. Zamestnávame oveľa viac ľudí ako priemysel, vieme zamestnať aj menej kvalifikované pracovné sily. V regiónoch, kde je miera nezamestnanosti vyššia a kde je priemyselná vybavenosť nižšia, vidím potenciálny rozvoj. Vieme dať prácu aj iným skupinám ľudí, ktorí sú veľmi ťažko umiestniteľní. Zišla by sa možno taká štátna podpora, nemyslím tým peniaze, ale narážam na myšlienku spraviť tú značku Slovenska. Myslí si, že je to len otázka času, keby tu bude podiel cestovného ruchu 10 - 11 percent ako v Rakúsku. Samozrejme, potom by bol aj iný postoj v určitých politických štruktúrach. Dôležité je to, že cestovný ruch je nemenný, on tu je. Minulý rok Slovensko zaregistrovalo nadštandardný nárast turistov, ale keď si to porovnáme s Českou republikou, tak stále výrazne zaostávame. Tak ako Maďarsko, robme aj my tradíciu, treba budovať tam, kde sa to dá. My tu nebudeme mať automobilku, vsaďme na cestovný ruch, čiže z toho tvorme pracovné príležitosti, rozvíjajme ten región.

Elena Romanová:

Cítte sa u nás KRÁĽOVSKY

„Cítil som sa tu kráľovsky,“ takúto poctu „udelil“ Bardejovským Kúpeľom herec a moderátor Michal Hudák, keď odchádzal z pobytu do Bratislavy. Ani netušil, že kúpele budú mať práve túto pečať. O Kráľovských Bardejovských Kúpeľoch sme sa porozprávali s personálnou a prevádzkovou riaditeľkou Bardejovských Kúpeľov, a. s. Ing. Elenou Romanovou.

Bardejovské Kúpele sa naozaj môžu pýšiť svojou vzácnou históriou, ktorú iné kúpele možno len ticho závidia...

- Bardejovské Kúpele naozaj majú svoju históriu, nemusíme nič vymýšľať. V podstate vychádzame z tradície a je dôležité, aby sme ju nejakým spôsobom využili. Pritiahneme si tak jednak nových klientov a jednak zvýšime povedomie. Čo je ale dôležité, treba oživiť alebo začať budovať novú značku pod názvom Kráľovské Bardejovské Kúpele.

Bardejovské Kúpele boli v dávnej minulosti obľúbeným miestom pre uhorskú a poľskú šľachtu, navštívili ich významné osobnosti ako Jozef II., cisár Svätej rímskej ríše nemeckého národa, rakúsky arcivojvoda, uhorský a český kráľ, Mária Lujza, rakúska arcivojvodkyňa a francúzska cisárovná ako manželka cisára Napoleóna I. Banoaparta, Alexander I., ruský cár, Mária Kazimiera Sobieska, poľská kráľovná, manželka poľského kráľa Jána III. Sobieskeho a, samozrejme, Alžbeta Bavorská, prezývaná Sisi –

bavorská princezná, rakúska cisárovná, česká a uhorská kráľovná manželka rakúskeho cisára Františka Jozefa I., ktorá sa tu aj liečila.

Môžeme ale povedať, že kúpele už istým spôsobom začali budovať túto značku...

- Áno, dá sa povedať, že sme už začali stavať túto značku, keď sme zrekonštruovali hotel Alžbeta. Jeho súčasťou je aj muzeálny apartmán. Čo sa týka ubytovania, na prvom poschodí hotela máme aj kráľovský apartmán, ktorý

už je ponúkaný na ubytovanie. Je tam špeciálne interiérové vybavenie, štýlový nábytok, takže „kráľovská“ atmosféra už tu je. Nová značka Kráľovské Bardejovské Kúpele, aby ale mohla byť dobudovaná, musíme toto všetko preniesť do kvality služieb. Niečo už, samozrejme, máme, ale je to pre nás obrovská výzva. Máme už istý návrh úloh, do ktorých sa potrebujeme pustiť a zhostiť sa ich. Som rada, že sme sa s tým stotožnili všetci v rámci vedenia spoločnosti, hlavne pán generálny riaditeľ, ktorý je veľmi na-

klonený histórii a tradíciám. Je potrebné to dobre marketingovo využiť a hlavne preniesť do reálnej praxe v rámci poskytovaných služieb.

V akom časovom horizonte sa pohyujete?

- Máme istú postupnosť krokov, určite do dvoch rokov by sme chceli značku Kráľovské Bardejovské Kúpele nejakým spôsobom vybudovať tak, aby sme ju mohli dostať do našej misie, do nášho loga, alebo do nejakých propagačných materiálov. Na väčšie investičné zámery, ktoré s tým súvisia, sme si dali časový termín maximálne päť rokov.

V čom tkvie tajomstvo slovíčka kráľovsky?

- Už som spomínala, že ide o služby, o ich kvalitu. Chceme, aby klient, ktorý tu príde, povedal to, čo povedala tvár našich kúpeľov Mišo Hudák: „Cítil som sa tu kráľovsky.“ To kráľovsky by malo znamenať

nať že príjemne, určite nie luxusne, ale príjemne a spokojne, bez výhrad. Vychádzame z toho, že tu boli osobnosti, ktoré boli takto titulované, či to boli králi alebo cisári, a druhá, dosť podstatná záležitosť je, že Bardejovské Kúpele sú vlastne súčasťou mesta Bardejov a Bardejov je kráľovské mesto. Chceme sa určite aj od toho odvíjať, ten prívlastok si vieme obhájiť tiež týmto spôsobom.

Ako sa história môže preniesť do stravovania?

- Chceli by sme napríklad vytvoriť nové menu podľa Frantza Jozefa alebo fitness raňajky podľa Sisi, ktoré by sme chceli ponúkať. v hoteli Alexander, Ozón či Astória. Našou snahou bude predovšetkým zaujať gurmánov.

Čo všetko zahŕňa slovíčko služby?

- V podstate by sme chceli prívlastok „kráľovské“ preniesť aj do všetkých služieb,

do ubytovania, stravovania, zdravotnej starostlivosti počas liečebného pobytu. Samozrejme, sú tu zahrnuté aj ďalšie doplnkové služby v rámci relaxu a využitia voľného času (skrášľovacie služby, kultúrne a športové vyžitie). Prejaviť by sa to malo aj v úprave exteriéru, pôjde o parkové úpravy. Už v minulom roku na tlačovkách sme hovorili o tom, že máme v pláne vybudovať promenádu, ktorá by mala začať pri hoteli Alexander tiahla by sa popred hotel Astória a kolonádu a mala by končiť pri hoteli Dukla. Vlastne ďalšia veľká investícia, ktorú máme rozpracovanú už v nejakej štúdii, je investícia do rekonštrukcie a modernizácie hotela Dukla.

zákutia, ktoré možno nie sú až tak známe, kde Sissi pobudla.

Máte v talóne aj iné formy prezentácie kúpeľov?

- Oprášiť históriu by sme chceli aj nejakou fotogalériou, kde by boli kúpele predstavené v priebehu rokov, od toho 19. storočia až po dnešok. Návštevníci uvidia ako kúpele vyzerali kedysi a ako sa menili a prepojili by sme to možno s významnými osobnosťami nielen z 19. storočia, ale prešli by sme až do súčasnosti. Tým, že som sa narodila v kúpeľoch, tu som vyrastala, stále sa v myšlienkach vraciam do detstva. Spomínam si ako kúpele vyzerali v tom čase a ako teraz a priznám sa, veľmi ma teší, že kúpele naozaj ostali tými krásnymi kúpeľami, tým tichým miestom, pre ktoré nás naši klienti vyhľadávajú, na rozdiel možno od iných, kde nedokázali zabrániť prieniku technizácie, zachovať svoju autenticitu. V dnešnej dobe je to dosť zložité. Pamätám si ako dieťa, keď tu boli herci Ladislav Chudík, Mikuláš Huba, Eva Mária Uhríková, Juraj Sarvaš, to boli v tom období naozaj páni herci! Nikdy nezabudnem na to, ako raz, keď sme išli s družinou v rámci vychádzky po kúpeľoch, nosili sme pamätníčky, stretli sme pána Chudíka, on si sadol na lúku do trávy, my sme sa okolo neho zhrnuli a on nemal problém rozdávať nám podpisy. Bolo to veľmi milé...

Bardejovské Kúpele majú ďalší výrazný bonus - nádhernú okolitú prírodu...

- Kúpele priťahovali uhorskú a poľskú šľachtu svojím prostredím, nachádzali sa v údolí ako teraz, a boli obkolesené bohato ihličnatými lesmi. Vyhľadávali ich kvôli tomu, že tu bol veľmi čistý vzduch. Sisi bola známa tým, že milovala prírodu. Máme aj zdokumentované, že keď tu bola, dlhé hodiny trávila na prechádzkach v okolí. Práve to by sme chceli využiť a vypracovať sprievodcu po Bardejovských Kúpeľoch a okolí, nazvali by sme ho možno v tom duchu ako Sisi a jej zastavenia alebo niečo podobné. Boli by tam miesta alebo

MUDr. Zuzana Pavlišinová: Deti sú úžasní bojovníci

„Deti ma nabíjajú obrovskou energiou, sú úžasní bojovníci. Milujem svoju prácu, ani raz som nezapochovala, že by som mala robiť niečo iné. Som šťastná,“ hovorí MUDr. Zuzana Pavlišinová, vedúci lekár detského zdravotného oddelenia Bardejovské Kúpele, a. s. Jej svetom sú jej malí pacienti a rodina. Prezradila nám o tom v rozhovore...

Aká bola vaša cesta k medicíne?

- Vlastne ani neviem, ale jednoducho som chcela byť lekárkou. V našej rodine nemáme žiadneho lekára, nikto nepracoval v zdravotníctve. Ako ôsmačka som sa rozhodla, že pôjdem na gymnázium a potom na medicínu. Pamätám si, ako ma triedny profesor od toho odhovára, vraj je tam ťažko dostať sa. No ja som vnútorne cítila, že to chcem robiť. K deťom som mala vždy veľmi blízko, keby som nebola detskou lekárkou, asi by som bola učiteľkou. Videla som krásu v pomoci...

Čo vás priviedlo do Bardejova, Bardejovských Kúpeľov?

- Pochádzam z dediny Remetské Hámre, vyrastala som v blízkosti hôr. Do Bardejova som pred dvadsiatimi rokmi prišla kvôli budúcemu manželovi a, samozrejme, práci. Tento kraj som si zamilovala, je tu nádherná príroda, skvelí ľudia.

Rozhodli ste sa pre nie práve najľahšiu cestu - vašimi pacientmi sú tí najzraniteľnejší, deti...

- Deti sú úžasní bojovníci, aj keď sú choré, majú energiu nevzdať sa. Chcú žiť, byť zdravé. Cítiť z nich silu, optimizmus a radosť. Dospelí skôr podľahnú svojej chorobe a pesimizmu. Deti chcú bojovať, chorobu neberú ako príťaž života. Veľmi dobre spolupracujú. Niektoré sú neskutočne statočné, aj keď sa jedná o ťažké prípady, no majú toľko sily bojovať, že by sme sa mali od nich učiť. Najšťastnejšia som vtedy, keď vidím, ako im pobyt v kúpeľoch prospieva a každý rok sa k nám vracajú. Vtedy viem, že moje rozhodnutie byť detskou lekárkou bolo dobré.

S akými najčastejšími diagnózami prichádzajú deti do kúpeľov?

- Ide o rôzne diagnózy, je to naozaj široká škála. Gro ale liečime choroby tráviaceho ústrojenstva, obezitu detí, netuberkulózne choroby dýchacích ciest, máme pacientov

s chorobami obehového ústrojenstva, poruchami látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou, chorobami obličiek a močových ciest. Pokiaľ ide o vekovú kategóriu, sú od štyroch - piatich až po osemnásť rokov. No máme aj ešte mladšie deti po gastro či kardio ochorení, majú od roka a pol.

Pri úspešnej liečbe je dôležitá aj psychika pacienta...

- Určite, psychika robí doslova divy. Snažíme sa, aby sa deti u nás cítili príjemne, bez stresov, neboli pod nejakým tlakom. Potom aj výsledky sú výborné. Mali sme chlapčeka s chronickým ochorením, ktorý prišiel po dlhej nemocničnej a domácej liečbe, kúpeľnú liečbu si užíval plnými dúškami a odchádzal s plačom. Po troch týždňoch, keď odchádzal domov, sa cítil skvelo. Ako nám jeho rodičia napísali, kontrolné výsledky mali vynikajúce a z liečby ťažil ešte dva mesiace. Je to pre nás tá najkrajšia odmena.

Určite dôležitá je tu aj spolupráca s rodičmi.

- Isteže, gro rodičov tu prichádza s deťmi ako doprovod. Sú spokoj-

ní, oceňujú procedúry, krásnu prírodu v okolí kúpeľov, hovoria, že aj oni tu čerpajú silu. Väčšina sa k nám vracia. Teším sa, keď mi rozprávajú ako deti napredujú. Je to množstvo zaujímavých životných príbehov.

Čím to podľa vás je, že je dnes veľa chorých detí?

- Niekedy sa žilo ťažšie, ale zdravšie. Teraz je veľa civilizačných ochorení. Veľkú vinu prikladám tomu, že si znečisťujeme zemeguľu. Používame rôzne chemikálie, v potravinám máme všelijaké farbivá. Príroda je agresívnejšia, počet alergikov z roka na rok narastá. Organizmus sa nevie brániť. Navyše je na ľudí kladený veľký tlak a tým sú pod stresom, čo sa prenáša aj do rodín. Navyše sa kedysi deti oveľa viac pohybovali, chodievali vonku, jedli viac strukovín, obilnín. Dnes najradšej sedia pri počítači...

Ako vy najradšej relaxujete?

- Najradšej s rodinou a na miestach, kde je ticho. Milujem prechádzky v lese. Vychutnávam si spoločné chvíle s manželom a mojimi synmi, osemročným Rastíkom a päťročným Dankom.

Dámy, na slovíčko

BUĎTE KRÁSNE!

Bardejovské Kúpele myslia aj na dámy, aby boli ešte krajšie. Či už ide o skrášľovanie, alebo o chudnutie. Nakoniec, počas štrnástich dňoch, toľko totiž trvá redukčný pobyt, môžete súčasne absolvovať aj rôzne skrášľovacie metódy.

Chudnutie je, povedzme si úprimne, pre mnohé ženy obrovskou výzvou. Ruku na srdce, koľko diét ste už absolvovali? A koľkokrát zlyhali? Tým hlavným dôvodom častokrát je, že nemáte čas si pripraviť jedlo, viac sa pohybovať. A pritom stačí málo. Napríklad, rozhodnúť sa pre redukčný pobyt v Bardejovských Kúpeľoch.

Redukčné pobyty zamerané na liečbu obezity, ktoré organizujú Bardejovské Kúpele, sú medzi klientmi obľúbené. Počas štrnástich dní pomôžu záujem-

com naštartovať redukciu hmotnosti, naučia ich zdravo sa stravovať a pravidelne sa hýbať. Klienti sú pod odborným lekárskej dohľadom a absolvujú aj edukačné prednášky. Každoročne sú na výber dvojtýždňové termíny vo februári, marci, apríli, októbri a novembri.

„V našich kúpeľoch učíme pacientov zdravo žiť, správne sa stravovať a cvičiť. Redukčný pobyt zameraný na liečbu obezity patrí k pobytom s lekárskej prehliadkou a je komplexne prepracovaný s množstvom zdravotných úkonov. Zahŕňa ubytovanie, plnú penziu s racionálnou stravou, osemkrát počas pobytu prednášky lekára, zdravotnej sestry, rehabilitačného pracovníka, asistenta výživy, dvakrát počas pobytu poradenstvo u psychológa, vstupné a výstupné lekárskej vyšetrenie, EKG vyšetrenie, pravidelné meranie krvného tlaku, pulzu, obvodu pása, váženie, USG abdomenu, Fibroscan, odbery na tukový metabolizmus,“ vysvetlila obchodno – ekono-

mická riaditeľka Bardejovských Kúpeľov Tamara Šatanková.

Dodala, že klient počas pobytu absolvuje tieto procedúry zahrnuté v cene: 3 x 2-hodinový vstup do Wellness Spa (bazény a sauny), 8 x fitness (hodinové vstupy), 5 x klasickú masáž, 5 x prístrojovú lymfodrenáž, 5 x voľné plávanie v rehabilitačnom bazéne (hodinové vstupy), 10 x hydrokineziterapiu, 5 x skupinový telocvik, 10 x nordic walking, 5 x minerálny kúpeľ. Každý klient pri príchode dostane brožúru s dôležitými informáciami ZAČÍNAME CHUDNÚŤ!

Ručička na váhe ide dolu, čo tak sa nechať trochu rozmaznávať? Ide sa do Beauty Studia! Tu sa o vás sympatický personál dokonale postará. Poradí vám, čo by bolo pre vás to najlepšie. Práve pobyt v kúpeľoch je výbornou príležitosťou nechať sa rozmaznávať pod rukami profesionálov. Beauty Studio v kúpeľnom dome Ozón ponúka najmodernejšie dermatokozmetické prístroje a portfólio produktov zameraných na kozmetické ošetrenia. Spojenie špičkovej technológie, liečebnoskrášľujúcej kozmetiky a profesionality personálu, pomôže dosiahnuť vzhľad podľa predstáv ženy a zvýšiť pocit spokojnosti a vnútornú harmóniu. V Beauty Studiu vám ponúknem celý rad kozmetických kúr pre ošetrenie všetkých typov pleti. Pripravené majú rôzne ošetrenia, či už ide o masky, peeling, povrchové a hĺbkové čistenie pleti, kúry na tvár zamerané na, nazvime to, chybičky krásy ako vrásky, na ošetrenie akné, na citlivú pleť, na zrelú pleť a ďalšie. Dámy si tu môžu doslova vychutnávať masáže tváre, krku a dekoltu.

Ak ste sa rozhodli zažiť niečo výnimočné, ste na správnej adrese. Domov sa vrátite s pocitom, že byť krásnou je nádherné!

BARDEJOVSKÉ KÚPELE a.s.

13-denný redukčný pobyt zameraný na liečbu obezity

Informácie a termíny pobytu nájdete na www.kupele-bj.sk

TÁŇA PAUHOFOVÁ:

SOM PÔŽITKÁR A TAK SI V KÚPEĽOCH VYCHUTNÁVAM VŠETKO, ČO PONÚKAJÚ

Úspešná a krásna herečka Táňa Pauhofová je na roztrhanie. Natáča filmy, dabuje a hrá v divadle. Napriek tomu, že je zaneprázdnená, našla si čas na rozhovor pre časopis Kolonáda. Túto charizmatickú herečku sme neoslovili náhodou. Čo ju spája s Bardejovskými Kúpeľami? Rakúska cisárovná Sissi. Táňa Pauhofová manželku rakúskeho cisára Františka Jozefa I stvárnila na doskách bratislavského Slovenského národného divadla v predstavení Sissi. Samozrejme, že nám prezradila aj to, čo jej dávajú „jej“ postavy, ako relaxuje a kde sa cíti najlepšie.

Životný príbeh krásnej rakúskej cisárovnej Sissi nás fascinuje dodnes. Vy ste si túto rolu zahrli v Slovenskom národnom divadle. Čím vás Sissi zaujala, či prekvapila?

- Vďaka práci na tejto postave som zistila, že to bola oveľa komplexnejšia a komplikovanejšia osobnosť, ako ju všetci poznáme zo známeho trojdielneho romantického filmu s Romy Schneider. Bola ženou, ktorá predbehla svoju dobu. Moderná a hravá, na seba veľmi prísna, nepochopená, neskôr zlomená a osamelá, posadnutá vlastnou krásou a túžbou vlastniť ľudí. Dostala sa do prostredia, s ktorým sa nevedela stotožniť a ktoré ju

dušilo, a tak sa vymedzovala, vyčleňovala, utekala... Jej príbeh je fascinujúci a strhujúci, a napriek všetkej kráse, možnostiam, ktoré mala a bohatstvu, však veľmi smutný. Bola milovanou a cítila sa opustená, bola obdivovaná a uznávanou, svoje možnosti však využila iba málo. Ako sama spomína... prekliaty rok Wittelsbachovcov...

Klasická otázka: čím ste chceli byť ako dieťa a aká bola vaša cesta na dosky, ktoré znamenajú svet?

- Chcela som byť súdnym lekárom, cesta však k mojej dnešnej vášni bola prirodzeným vyústením revolty a detskej hry, konička (smiech).

Zaujímalo a bavilo ma to od malička, a tak som si povedala, že by bolo skvelé venovať sa tomu, čím si naplňam svoj čas mimo povinnosti, naplno a profesionálne.

Ako vaše rozhodnutie prijali rodičia?

- Maminka nebola spočiatku nadšená, prirodzene chcela, aby som sa venovala niečomu serióznemu, čo mi zabezpečí budúcnosť. Ocko sa iba ticho smial. Dnes sú obaja spokojní - keď vidia, že som spokojná aj ja.

Prezradíte svoju najkrajšiu spomienku na detstvo?

- Lozenie po stromoch, prázdniny, keď som prvýkrát uvarila jablkový kompót, keď som dostala svoje prvé morčiatko, keď som si po nociach tajne čítala...

Kde sa cítite najlepšie?

- To je jedno kde, hlavne nech sú tam tí, ktorých ľúbim.

Len nedávno sme vás videli v kine v romantickej komédii Všetko alebo nič, kde ste si zahrli sympatickú matku Lindu. Čím sa táto rola oslovila, že ste ju prijali?

- So žánrom romantickej komédie som nemala žiadnu

Ako cisárovná Sissi.

Táňa Pauhofová je považovaná za jednu z najkrajších herečiek.

skúsenosť a keďže mám rada pestrosť, dôverujem režisérke Marte Ferencovej. Je to ľahko a s vtipom príjemne napísaný Evitin príbeh, a tak som si povedala, že by to mohlo byť fajn dobrodružstvo. A aj bolo.

Aký typ postáv najradšej hráte? Čo vo vás zanechávajú postavy, vlastne v danej chvíli žijete paralelne dva životy - svoj a aj tej ktorej postavy?

- Nemám jeden obľúbený typ postáv. Hlavne nech ma to môže niečím obohatiť, nech mám zážitok, nech cítim zmysel. Ja žijem výhradne svoj život, mám svoj svet, ktorý sa akurát rozpína a dopĺňa cez postavy, ktoré mám možnosť stvárniť. Pri práci si oblečiem dušu postavy, potom poďakujem, vyzlečiem, a skúsenosť si so sebou s láskou nesiem ďalej.

Čerpáte inšpiráciu z niekto-rej z postáv, riešite podobne nejakú svoju situáciu ako „ona“ alebo máte po ruke nejakú múdru vetu...?

- Neoperujem so žiadnymi múdrymi vetami (smiech).

Moja práca má naučila byť otvorenou, vnímavou a prijímajúcou. Nesúdim, nehodnotím, iba pozorujem. Vnímavý herec sa prirodzene pri práci konfrontuje aj sám so sebou. Rovnako, ako sa konfrontuje a identifikuje cez iných aj v reálnom živote. A to môže byť veľmi inšpiratívne.

Kde sa cítite najlepšie - na javisku či na filmovom platne?

- Všade, kde mi moja práca dovolí zažiť a zdieľať zážitok.

Žijete vo svete „pozlátka“, kde obal predáva. Akú cenu má pre vás priateľstvo?

- Na nezaplatenie. Môj svet nie je svetom pozlátka, je to vec toho, ako svet okolo seba vnímate a čím sa obklopujete, čomu venujete pozornosť. Pozlátko vidím, nebojujem s ním, ale nie je mojou náplňou ani témou.

Vo svete šoubiznisu ste módnou ikonou. Móda vás teda evidentne baví. Akému štýlu dávate prednosť?

- Mám rada rafinovaný ženský minimalizmus. Móda je pre mňa hrou, podľa nálady a situácie. Môžem byť ktorokolvek bytostou v sebe, a to má baviť.

Máte skvelú postavu. Je to výsledok driny, alebo ste ju dostali do vienka a môžeme vám len ticho závidieť?

- Hlavne nezávidíte, to vám neurobí dobre (smiech). Svoju výraznú úlohu zohráva aj genetika, ale celý život sa veľa hýbem, cvičím, a naozaj mi nie je jedno, čím si svoje telo vyživím.

Vieme o vás, že rada varíte a pečiete. Nieкто sa pri týchto činnostiach upokojí a zrelaxuje. Je to aj váš prípad? A prezradíte nám, čo najradšej varíte?

- Varím a pečiem hlavne s láskou. Svoje telo, ktoré pre mňa maká, si vážim. A tak mu predsa nebudem podsúvať nejaké hrôzy. Zjem to, čo mi chutí a čo mi urobí dobre.

Vraj dokonca rada aj štrikujete. Vidieť dnes mladú ženu s ihlicami v rukách je rarita. Čo všetko ste už uplietla a ako ste sa k tomu dostala?

- Moja maminka vedela všetko. Takže som v takom prostredí vyrastala. Učím sa však stále od svojej tety Very, ktorá je absolútny macher. Baví má to, upokojí. Milujem tvoriť, to má naplňa radosťou.

A ešte k tomu rada cestujete... Kde sa chystáte vycestovať najbližšie?

- Celý svet by som prešla! Všade chcem ísť, všetko vidieť, všetko ochutnať, všetko zažiť... Robím to postupne, láka má francúzska Polynézia, Barma, švajčiarske jazerá, Veľkonočné ostrovy, Aljaška, Mexiko, Fínsko, Island, aj Orava. Alebo Domaša. A milujem Banskú Štiavnicu.

Kedy toto všetko stíhate? Veď do týždňa odohraté aj štyri - päť predstavení, k tomu dabujete....

- Svoj čas venujem vedome veciam, ktoré pre mňa majú zmysel. A niekedy žalostne nestíham...

Všetci máme chvíle, keď nič a nikoho „nemusíme.“ Kam ide Táňa Pauhofová, keď chce načerpať sily a byť chvíľu sama?

- To snáď nemôžem prezradiť, keď tam chcem byť aj naďalej sama :))))

Boli ste niekedy na pobyte v kúpeľoch? Čo vo vás evokuje slovo kúpele?

- Áno a zbožňujem to! Som pôžitkár a tak si v kúpeľoch vychutnávam všetko, čo ponúkajú. Hlavne si oddýchnem, rozmaznávam sa, vzdávam svojmu telu hold. Kúpele sú super!

Hotel Alexander:

Hotel
Alexander

★★★★

Hosti si rozmaznávame

Vybrali mu meno hodné cára. Do vienka mu dali eleganciu, noblesu a pôsobivosť. Je jedným z najnavštevovanejších zariadení v Bardejovských Kúpeľoch. Ráďte vstúpiť do hotela Alexander.

Dnes sa v jeho exkluzívnych priestoroch konajú kongresy, školenia, semináre, workshopy, teambuildingy, obchodné stretnutia, ale aj svadby a zábavy. S výnimkou Vysokých Tatier nie je v Prešovskom kraji iný kongresový hotel s takou kapacitou ako Alexander. Ponúka ubytovanie v 75 luxusne zariadených izbách pre 150 osôb, z toho je 5 apartmánov a 5 bezbariérových izieb. Izby sú komfortne zariadené, vybavené LCD TV, internetom, telefónom, minibarom a trezorom. Pre organizácie a firmy z Prešovského a Košického kraja je ideálnou kongresovou a kúpeľnou destináciou.

„Nový kongresový hotel Alexander**** bol otvorený v januári 2016 komplexnou prestavbou bývalého hotela Minerál. V hoteli je k dispozícii až 300 kongresových miest v troch variabilných riešeniach. Technické vybavenie určené na kongresy je na najmodernejšej úrovni. Patrí sem napríklad klimatizácia, vysokorýchlostné wifi pripojenie na internet, dataprojektory,

ozvučenie, mikrofóny, LCD TV a DVD prehrávač, premietacie plátno, office služby, rečnícky pult, flipcharty a tľmočnicke zariadenie,“ predstavuje výhody hotela jeho manažér Ing. Lukáš Šemnický. „Prišiel som tu krátko pred otvorením hotela, videl som ako rástol do krásy. Predstavovali sme si, čo kde bude. Hotelierska práca je práca pre ľudí, každý deň je úplne iný, prináša stále niečo nové a to je na tom zaujímavé. Bola to pre mňa výzva byť pri zrode niečoho nového. Viem, že je to dlhá cesta, ktorá nás čaká, ale už vieme, že sme sa vybrali správnym smerom. Hovorí o tom spokojnosť zákazníkov. Sme tu pre nich dvadsaťštyri hodín,“ dodáva Lukáš Šemnický.

Na otázku, ako si tu rozmaznávať hosti, odpovedá: „Určite jedlom. Máme špičkových kuchárov, každý z nich pôsobil v zahraničí. Varíme z tých najkvalitnejších surovín, ktoré sú od slovenských výrobcov. Snažíme sa, aby jedlo nielen chutilo, ale ulahodilo aj oku.“ Ako ďalej dodal, Bardejovské Kúpele sú ideálnym miestom pre všetky formy kongresovej a incentívnej turistiky, ktorá je modernou formou motivácie a odmeňovania zamestnancov, manažérov, obchodných partnerov, spolupracovníkov či top klien-

tov. Netradičná forma prináša netradičné zážitky, motivuje a stimuluje k lepším výkonom. Bardejovské Kúpele svojim zákazníkom ušijú program na mieru. Klienti si priamo v kúpeľoch užívajú wellness a rekondičné pobyty, kúpanie, relax, procedúry, lyžovačku, galavečery, živú hudbu, kulinárske špeciality, gurmánske lahôdky, ochutnávky a konzumácie vín a množstvo ďalších akcií pripravených na mieru.

Ďalším dôležitým momentom sú špičkové služby. „Klienti v hoteli dostanú špičkové služby a ako bonus majú relax v peknom prírodnom a historickom prostredí aj s kúpeľnými procedúrami. Manažment od začiatku vsadil na vysokú úroveň služieb a preto napríklad personál nepresunul z iných hotelov, ale prijímal nových, väčšinou mladých, ambiciózných ľudí, priamo pre toto zariadenie,“ hovorí Lukáš Šemnický.

Hotel Alexander má svoje vlastné wellness, kde hostia na jednom mieste nájdu všetko, čo potrebujú, aby zrelaxovali. „Výhodou je to, že hostia tu majú intimitu. Využiť môžu whirlpool, fínsku a parnú saunu, ochladzovací bazén, prívalovú sprchu, tropickú a masážnu sprchu, tepidárium, fitness, ale aj širokú ponuku rôznych masáží. Okrem toho je hotel Alexander prepojený spojovacou chodbou priamo s hotelom Ozón, kde majú zadarmo k dispozícii aj tamojšie ešte väčšie Wellness SPA, s vodným a saunovým svetom,“ aj takto nás pozýva na návštevu manažér hotela.

Ing. Lukáš Šemnický,
manažér hotela
Alexander****

sa ponesie v slávnostnom duchu

Máme sa na čo tešiť! Kto doteraz neokúsil atmosféru letných Bardejovských Kúpeľov, môže si ju vychutnať tento rok. Program bude aj tentoraz excelentný!

„Tento rok sa ponesie v zvlášť slávnostnom duchu, keďže akciová spoločnosť oslavuje 20. výročie svojho založenia. V máji a júni sa budú konať tradičné kultúrne podujatia, a to buď na kúpeľnej kolonáde alebo v koncertnej sále hotela Astória. Prvý májový víkend, siesteho mája, nás potešil ženský spevácky súbor CHORUS VIA MUSICA, dvadsiateho mája vystúpil súbor NOCTURNO a dvadsiateho piateho mája mal koncert Thomas Puskaier,“ predstavuje časť z množstva pripravovaných letných podujatí Ing. Miroslava Balonová.

Termíny ďalších akcií sú známe, takže si už dnes môžete napláňovať tie, ktoré vás najviac zaujmú. Na svoje si príde každý, či už deti alebo dospelí. Práve pre tých najmenších je určená nedeľa 28. mája, kedy sa bude konať tradičný Deň detí s animátormi, súťažami, atraktívnym programom a skákajúcim hradom. Program pre deti bude prebiehať v okolí kúpeľnej kolonády. Zároveň však

bude tento deň výnimočný aj pre zamestnancov kúpeľov, pretože to bude aj prvý Deň zamestnancov organizovaný v rámci výročia založenia spoločnosti. Zamestnanci aj s rodinami budú v tento deň využívať možnosť voľných vstupov do Wellness, na kúpalisko a na tenisové kurty.

Prvé júnové dni už tradične patria slávnostnému otvoreniu letnej sezóny, tentoraz to bude v piatok 2. júna. Tradične začne tlačovou konferenciou pre novinárov a popoludní bude nasledovať požehnanie liečivých prameňov zástupcami jednotlivých cirkví. Podujatie je otvorené návštevníkom aj klientom kúpeľov, požehnanie prebieha na kolonáde. Večer bude program pokračovať pre obchodných partnerov a zamestnancov na letnom kúpalisku. „**V nedeľu štvrtého júna privítame Katku Koščovú, ktorá bude mať koncert v hoteli Astória a každú ďalšiu nedeľu bude hudobné vystúpenie ľudovej hudby v priestoroch pred kolonádou. V júni nám priestory kolonády skrášli aj**

výstava lalií. V letných mesiacoch bude prebiehať tradičné Medzinárodné hudobné leto, ktorého súčasťou sú denné koncerty klasickej hudby na kolonáde v podaní orchestra Cassovia Ensemble Košice a Prešovského salónneho orchestra. Súčasťou je aj cyklus desiatich večerných koncertov vážnej hudby v koncertnej sále hotela Astória. Otvárací koncert je naplánovaný na tretieho júla a záverečné tóny zaznejú prvého septembra,“ hovorí Ing. Miroslava Balonová.

Ako ďalej dodala, 14. ročník Bardejovských Kúpeľných dní sa vracia k svojmu tradičnému dvojdnému termínu, tohto roku sa podujatie bude konať cez víkend v dňoch 8. a 9. júla pred Kúpeľnou dvoranou. Súčasťou podujatia sú atrakcie a animačné aktivity pre deti, výroba a predaj rôznych remeselných výrobkov. Na podujatí by mali vystúpiť známi speváci REPETE hitov, ľudový rozprávač Jožko Joža a niekoľko slovenských a rusínskych ľudových súborov.

Mesiac august je už tradične spojený s návštevou cisárovnaj Alžbety -Sissi v Bardejovských Kúpeľoch. Spomienková slávnosť pod názvom Alžbetínsky deň bude 20. augusta a začne pri pamätníku cisárovnaj. Hostí čaká aj prechádzka cisárovnaj Sissi v dobových kostýmoch a možnosť nahliadnuť do pamätnej izby v liečebnom dome Alžbety. S koncom leta je spojená aj prehliadka duchových hudieb a Pivný festival, ktorý sa bude konať 3. septembra na kolonáde, súčasťou bude aj sprievodný program a animácie pre deti. V rámci Pivného festivalu bude možnosť ochutnať viacero druhov pív. Na siedmy október Bardejovské Kúpele pripravujú Vínny festival, pôjde o tretí ročník, na ktorom sa budú prezentovať viaceré slovenské vinárstva.

KÚPAŤ SA V KOŠELI BOLO NEPRÍPUSTNÉ

Čas síce nezastaví, jednako nad zmenami, ktoré prináša, človek občas iba neveriaco pokrúti hlavou. Ak povedzme dnešných pacientov v Bardejovských Kúpeľoch trápia, podľa reklamného prospektu, „netuberkulózne choroby dýchacích orgánov a choroby zažívacích orgánov“, ich predchodcovia v minulom storočí sem prichádzali s takými exotickými neduhmi ako chronický katar mechúra, menštruačná anomália, prostatorea, spermatorea či nebodaj impotentia virilis.

Toto sa dozvedáme z knižky, skôr brožúrky Bardejovské kúpele v Uhorsku, ich topografia, dejiny a terapeutický význam, ktorú v roku 1876 vydal po nemecky v Košiciach Med. Dr. C. Tarczay „doktor viedenskej univerzity, bývalý kúpeľný lekár v Bardejove, člen viacerých učených spoločností a spolkov, praktický lekár v Košiciach“ – takto sa predstavuje na titulnom liste. Na necelých dvesto stranách nájdeme nejednu kuriozitu, ktorá vyvolá tu zhovievavý úsmev, tu podnieti k zamysleniu.

Už dostať sa do kúpeľov nebolo jednoduché. Kúpeľným hosťom odporúča pán doktor, inak Koloman Tarczay (1845-1912) nepokračovať hneď po príchode do Prešova v ceste. Metropola Šariša sama osebe núkala všelijaké pozoruhodnosti: výhľad z kopca Tábor, dnešného Táboriska, za jasného počasia až na zasnežené vrcholy Tatier, z Kalvárie zas na Košickú huru či návštevu stalaktitovej jaskyne pri Lipoveckých kúpeľoch. Osamelo cestujúce ženy a matky s deťmi, „najmä ak nie sú znalé slovanskej reči“,

majú si dôkladnejšie vybrať povoz, ktorým sa poberú ďalej. Uchránia sa takto „nejednej kalamity na ceste, keď je človek vydaný na milosť a nemilosť hrubému napitému kočišovi“.

I v celi cesty najmä „delikátnejším hosťom“ všeličo chýbalo k úplnej spokojnosti. Pred bytmi na tzv. dolnej promenáde ich pán doktor vopred vystríha. Za ako-tak znesiteľné označuje iba „prvé poschodie Kellerovho domu číslo 13. Všetky ostatné sa čo do polohy i zariadenia priecia účelu liečby, ba môžu ho zmarit. Väčšina týchto barakov kúpele zohyžďuje, navyše ich kanály a záchody ústia priamo k prameňom“. A striehli tu ešte ďalšie nástrahy, najmä chýrna herňa. „Ordinujúci lekár musí pred ňou rozhodne uchrániť tých pacientov, ktorým by rozrušenie pri hráčskom stole uškodilo.“ Ani potom sa však nedočakajú vytúženého pokoja. „Počas sezóny človek často ani v najvzdialenejšej vile neunikne nočnému vyhrávaniu. To síce obšťastní srdce dákej krásky, zato koľko iných olúpi o nočný odpočinok potrebný na uzdravenie!“

Na to, aby ho človek dosiahol, musel zrejme vynaložiť značné úsilie. Vezmime si hoci pobyt vo vode: „Telo nech je v kúpeľi celkom obnažené,“ radí pán doktor. „Nikdy sa teda nekúpeme v košeli, v tesných sukniach či kúpacích plášťoch. Takisto je neprípustné, aby sa v rámci kúry kúpali v jednej vani ženy vedno s manželmi, ak tí sem prídu na návštevu, alebo matky zároveň s deťmi.“ Za neopodstatnenú považuje náš sprievodca obavu z infekcie, kvôli čomu sa ženy nechcú kúpať hneď po mužoch. „Opačný prípad sa mi ešte nestal,“ konštatuje. „Každopádne pre Bardejov by sa dal skôr pochopiť.“

Nemenšiu pozornosť bolo treba venovať obliečeniu: radšej čisto ako módne, „flanelová

košeľa a ovínadlo okolo pásu sú často to najvhodnejšie“. Zato pozoruhodnú veľkorysosť prejavil pán doktor ohľadom „dietetického sexuálneho správania. Kto je chorý a múdry, vie, čo robiť a čoho sa vystríhať. Kúra slúži jednému tak, druhému onak.“

V ponuke stravovania si mohol pacient vybrať od veľkej reštaurácie v dvorane – večer s cigánskou hudbou – až po kóšer-kuchyňu. Rannú kávu si hostia varili sami, čokoládu alebo čaj mohli vypiť v priestoroch označovaných ktovieprečo ako cukráreň. V skutočnosti to bola nízka, tmavá miestnosť napáchnutá tabakom, „kde sú hráčske stoly hlavná, zato však pečivo iba vedľajšia vec“. Hostí vyšlo lacnejšie, „ak si objednali 3-4-5 chodov do bytu“. V reštauráciách sa objednávalo podľa menu, keďže „table d'hôte“ (spoločný stôl pre stálych hostí, zrejme švédske stoly) tu obľubu nenašiel. Pacienti si mohli variť aj sami z potravín, ktoré kúpili na trhu, pravda, ak boli ochotní jedovať sa kvôli prehnaným cenám a ohroziť tak zmysel svojho pobytu.

Ktovie čo z týchto štrapácií okúsil ruský cár Alexander, keď sa tu zastavil r. 1821 cestou z kongresu v Lubľani. Pohár, z ktorého sa napil, uchovávali v mestskom archíve. Len málo z potešení, ktoré sa tu núkali, si dožičila o dve desaťročia neskôr cisárovna Alžbeta, populárna Sisi. Celé tri týždne dôsledne dbala na príkazy lekárov, vraj sa sem prišla hlavne liečiť. Od tragického konca ju to, vieme, neuchránilo.

O tom však náš sprievodca, učený pán doktor Tarczay nemohol zatiaľ tušiť: „Nech to, čo som tu v stručnosti opísal, poslúži blahu kúpeľov,“ lúči sa s čitateľom, „pre blaho a úžitok jeho početných hostí a ako podnet tým, čo rozhodujú o ich osudoch!“

Ludovít Petraško

Hotel ALEXANDER ★★★★★
Bardejovské Kúpele

Váš
úspešný
kongres

www.hotelalexander.sk

Hotel
Alexander
★★★★★
CONGRESS & SPA

Z MANŽELOV ZAMILOVANÝ PÁRIK...

Pred niekoľkými rokmi ma manžel pozval na kávu. Tváril sa trochu tajuplne, vraj má pre mňa prekvapenie. Napadlo mi, že mi asi kúpil darček, o ktorom som snívala. Túžila som po prsteni s malým briliantom. Rozmýšľala som, že či ho mám aj ja niečím prekvapiť. Keďže sme v práci mali obrovský stres, vsadila som na ženský šarm.

Manžel ma už čakal v našej obľúbenej kaviarni. Cítila som, že horí nedočkavosťou. V ruke držal väčšiu obálku. Žeby nejaké peniaze na darček? - húťala som v duchu. Konečne to zo seba dostal: Ideme do kúpeľov! Jediné, čo mi pri jeho slovách napadlo bolo, že sa asi zbláznil. Ísť do kúpeľov? Veď tam predsa manželské páry nechodia! Budeme vyzerat ako mimozemšťania!

Pri pohľade na jeho sklamaný výraz v tvári mi ho prišlo ľúto. Vzala som to

hrdinsky, chcel byť originálny a ja mu to skazím? Chytila som ho za ruku a s úsmevom na tvári povedala: „Tak na toto by som nikdy neprišla. Je to také romantické, máme svoju kaviarňičku a budeme mať aj svoje kúpele.“ Úprimne, tak asi ako každý, aj ja som si po byt v kúpeľoch spájala s tým, že tam chodiajú ľudia väčšinou bez svojich polovičiek, že vznikajú kúpeľné „manželstvá“... Nevedela som si predstaviť, ako tam s manželom zapadneme.

Neskôr mi prezradil, ako to všetko vzniklo. V práci jeden z kolegov, ktorý sa práve vrátil z kúpeľov, porozprával svoje zážitky. Vraj sa o vás dokonale postarajú, oddýchnete si a navyše zažijete možno aj stretnutie s príjemnou dávou. Manžel asi popustil uzdu fantázie a predstavil si, že si tam zopakujeme medové týždne. Keďže ako deti s rodičmi sme chodievali do Bardejovských Kúpeľov, výber bol jasný.

Prišiel deň D a my sme v Bardejovských Kúpeľoch. Pred nami týždeň procedúr, prechádzok, zábavy... O všetko bolo postarané, venovali sme

sa len sami sebe. Ja som si navyše vybrala aj skrášľovacie kúry. S manželom sme si to doslova vychutnávali. No najviac sme sa zabávali na tom, ako nás vnímali kúpeľní hostia. Väčšina z nich si totiž myslela, že sme milenci, ktorí sa raz do roka stretávajú v kúpeľoch. Keď sme pri obede spolusediacim povedali, že sme manželia, zbadali sme ich malý úšľabok v tvári, mohli ste čítať, čo si práve myslia: „Dobre to hráte...“ Nakoniec sme to vzdali a začali hrať rolu kúpeľných milencov. Vychutnávali sme si naše medové týždne. Bolo to príjemné spestrenie klasického manželstva, s tým dobrým aj zlým, čo život prináša. Vysvetľovať niekomu, že nie sme „kúpeľná“ láska, ale že sme spolu v dobrom či zlom už tridsať rokov, bolo zbytočné. S manželom sme to vzdali...

Bolo to pred desiatimi rokmi a odvtedy tu so železnou pravidelnosťou chodievame každý rok. A stále ako „kúpeľný“ párik...

Jablko - chrenový bosniak

4 porcie

- 100g čerstvý chren
- 400g jablká
- 600ml jablkový džús
- 100ml sladká smotana
- 100ml mlieko
- 10g zápražka
- Soľ
- Čierne mleté korenie
- Bosniak

1. Očistené jablká pokrájame na mesačičky. Spolu s očisteným a najemno nastrúhaným chrenom ich rozvaríme v jablkovom džúse. Počas varenia pridáme mlieko. Po 20 minútach vzniknutú masu rozmixujeme a zjemníme smotanou.

2. Polievku dochutíme soľou a korením. Zahustíme zápražkou. Podávame vo vydlabanom bosniaku, ktorý predtým zapečieme v rúre pri 180 °C dochrumkava, aby polievka z neho nevytekla.

Kačacie stehno na červenej kapuste s pečenými zemiakovými šúľancami

4 porcie

- 4ks kačacie stehná (cca 1 kg)
- med
- pomaranč
- tymián
- soľ
- mleté čierne korenie
- hlávka červenej kapusty
- cibuľa
- 100g slaniny
- 2 sladké jablká
- balsamikový ocot
- olej
- drvená rasca
- zemiaky
- 2 vajčička
- Aromat
- Muškátový orech
- Maslo
- 30g hladkej múky

Červená kapusta

stredne veľkú hlávku červenej kapusty pokrájame na jemno, pridáme 1 cibuľu pokrúpanú na drobno, 100g prerastanej slaniny pokrúpanej na kúsky, ošúpeme a na kocky pokrújame 2 sladšie jablká, primiešame 100 ml balsamikového octu, 4 polievkové lyžice oleja, podľa chuti pridáme soľ, drvenú rascu, čierne mleté korenie, podlejeme 1 dcl vody

Šúľance

Zemiaky umyjeme, uvaríme v šupke, po uvarení a vychladnutí ošúpeme, pretlačíme do misky, do zmesi vmiešame dve žĺtka, aromat, muškátový orech, rozpustené maslo, 30g hladkej múky, z toho urobíme zemiakovú cesto, z ktorého vytvarujeme valček, z ktorého vykrájame menšie valčeky, z ktorých sformujeme šúľance, uvaríme vo vriacej vode, kým nevyplávajú na povrch, uvarené scedíme a prepláchneme studenou vodou, popražíme na masle so slanou strúhankou

Mäso

kačacie stehná umyjeme, osušíme a okoreníme podľa chuti, necháme v chladničke do druhého dňa, na druhý deň rúru vyhrejeme na 200C, zapečieme dochrumkava (30 minút), po upečení potrieme kačacím tukom, aby stehná získali lesk

Dobru chuť želá šéfkuchár
Marek Sváro

Čo nám doprajú hviezdy

jún - júl

BARAN

Všetci Barani by mali mať oči otvorené dokorán. Čakajú vás zaujímavé udalosti, ktoré si určite nechcete nechať ujsť. V oblasti vzťahov sa vám neprestane dariť ani v júni.

LEV

S plánovaním dovolenky sa pravdepodobne budete musieť rozlúčiť. Čaká vás tvrdá práca. Na druhú stranu Lev vďaka júnu získa hromadu nových informácií a cenných skúseností.

STRELEC

Za každú cenu sa v júni snažte vyhnúť hádke. Došlo by iba k tomu, že začnete zabodávať do problému staršieho dáta, čo by nakoniec mohlo obe strany mrziť. Myslíte aj na svoje telo, príliš dlho Strelci venovali svoj voľný čas zamestnaniu a nestíhali športovať.

BÝK

S Býkom konečne pomínú všetky nezdary. Hviezdy sú v správnom postavení a to mení veľa vecí.

PANNA

Nezadané Panny majú v júni našliapnuté k tomu, aby konečne stretli spriaznenú dušu. Čaká vás veľmi úspešné leto, čo sa týka osobného a intímneho života.

KOZOROŽEC

V júni vo firme všetkým ukážte, že na to máte a že ste nenahraditeľní. Jedine tak sa neskôr Kozorožci môžu dočkať svojej vytúženej odmeny. Avšak nezachádzajte do podlých činov. Vaše svedomie vás samo odsúdi.

VÁHY

Začnete sa tešiť na letné mesiace. Niet sa čomu čudovať. Najväčšie krízy sú zažehnané a vy znovu nájdete pokoj a optimizmus. Váhy budú mať tiež viac času na svoje obľúbené aktivity, ako náhle sa naučia zvládať nové životné tempo. Vyrazte do spoločnosti alebo za športom.

BLÍŽENCI

V júni konečne dostanete príležitosť, na ktorú ste čakali dlhú dobu. V zamestnaní Blíženci ukážu, čo v nich je a tak sa opäť priblížia k dosiahnutiu svojho cieľa. Viete, čo je potrebné urobiť, aby ste zaujali. Spoliehajte sa na osvedčené metódy.

VODNÁR

Slobodní Vodnári si budú veľmi užívať. Spoznáte množstvo zaujímavých ľudí, medzi nimi aj potenciálnych partnerov. Tí, ktorí svoje šťastie už našli, si budú užívať spokojné obdobie vo vzťahu.

ŠKORPIÓN

Ak ste zo začiatku roka mali problémy, teraz sa vám budú vyhýbať. S partnerom ste na rovnakej vlně a rozumiete si aj bez slov. Škorpióni budú v júni naďalej žať úspechy v kariére. Dobrú náladu dokážete preniesť aj do osobného života.

RAK

Budete riešiť problémy v oblasti vzťahov, aj v oblasti práce. Táto situácia vami môže značne otriasť. Predsa len Raci sú potomkovia citlivého a emocionálne založeného znamenia.

RYBY

Jún a júl sľubuje hlavne nezadaným Rybám pozitívne vlny v oblasti osobných vzťahov.

zenit, Žmin, leica	priam	1 / 1	skratka cestovnej kancelárie	autor D. Vojník	hudobné dielo	pokynutie	kridlo nosa (anat.)	rozryvaj	foto, lca, Raisa	miesto kde zastavuje vlak	obručka (hovor.)	poškodená údermi	muži, po anglicky	švédske mužské meno	taktizovanie	peruánske mesto	cestuj lietadlom			
skratka polyvinylchloridu				jemná hmľa					popieleťol (hovor.)											
hrdina (poet.)				polovice					tabelačia, po česky											
staršia jednotka piošnej miery			trápenie					naložiť do marinády												
organizmy vyvolávajúce choroby			rytmický spoločenský tanec					potešme (knižne)					citoslovce			obyvatel	neveľky			
hlínikova miska na jedlo (hovor.)					neprenikáš									MPZ aut						
kipu, EAT, rádial	mestečko v Istrii ukazov zámeno				robit niveláciu				foto grafický prístroj nikto				ubožiatko (zried.) kód Sierra Leone							
tebain, po česky									ako (poet.) mazáva hmota				skryť nylonová priadza							
žrde na vozoch				spletajme venciľ priprav varením						vysekávaný diatom okrem (kraj.)										
skratka tonzil-ektómie			nezakaluj vyhynutý predok dobytká							citoslovce krákania			veľká plocha poľa matožil			2 / 2	odsekne			
zostal						veľmi vyčerpávam nedaroval							inkske uzlové pismo čalunim							
Labren, torus, čkor	vonku (kraj.) kutim zhotovil						sol org zlučenin enolov vodováha							MPZ aut	Tanzánie					
dihym rozprávaním uhovoriť								obkruťil jedovatá rastlina								značka radónu letný mesiac				
predložka s tretím pádom			magneticky uhol počúva (hovor.)								pripoťe spájalo nitmi									
ujec (hovor.)				názov textilného materiálu zaodej								lietajúci tvor lodenica					vojenské taktické jednotky			
zeleninové jedlo					domacke meno Leonidasa krača								čierny prášok do tlačiarni zástup							
El Pao melton, draion	značka jednotky peck	konzervuje dymom kypri zem pluhom				skr. prir. logaritmu rimske číslo 99			kruhový prstenec							umelý jazyk chlapčenské meno				
vyjadna slovami								panský sluha naspodok							porozumenie					
kus odkrojenného chleba								hrdus hrubá vlnená tkanina				devizy po česky predložka								
								mosadz, po česky nekrm, po česky						mela jednotky intenzity osvetlenia				ruské ženské meno		
																skvor (nár.) Sarmat				
																	hanobenie (zried.) era			
														kníči druh drogy					vari EČV okresu Prešov	
																			cestovný preukaz	
																		blano-kridly bodavý hmyz		